

FESTIVAL
NITS DE CLÀSSICA



PIERRE-LAURENT AIMARD

09/07



FUNDACIÓ AUDITORI PALAU DE CONGRESSOS GIRONA

Dimarts 9 de juliol. Jardins de la Devesa



PIERRE-LAURENT AIMARD PIANO

Olivier Messiaen (1908 - 1992): *Catalogue d'oiseaux* (1685 - 1750)

PROGRAMA

Primer llibre

- I- *Le Chocard des Alpes* - la gralla de bec groc
- II- *Le Lorient* - l'oriol
- III- *Le Merle bleu* - la merla blava

Segon llibre

- IV- *Le Traquet Stapazin* - el còlit ros

Tercer llibre

- V- *La Chouette Hulotte* - el gamarús
- VI- *L'Alouette lulu* - el cotoliu

pausa

Quart llibre

- VII- *La Rousserolle Effarvatte* - la boscarla de canyar

pausa

Cinquè llibre

- VIII- *L'Alouette Calandrelle* - l'alosa vulgar
- IX- *La Bouscarle* - el rossinyol bord

Sisè llibre

- X- *Le Merle de roche* - la merla roquera

Setè llibre

- XI- *La Buse variable* - l'aligot comú
- XII- *La Traquet rieur* - el còlit negre
- XIII- *Le Courlis cendré* - el becut



El Parc de la Devesa és l'espai verd urbà més gran de la ciutat de Girona i un dels més grans de Catalunya. Durant l'època d'estiu podem trobar diverses aus com ara la cuereta blanca, el tudor, el raspinell, el collverd i una o dues parelles de pit-roig. També podríem veure algun gamarús, cotorra de Kramer, mallerengues (blava, carbonera i cuallarga), pica-soques blau, picot verd i picot garser petit.

Sobrevolant la Devesa o per l'entorn més proper també podríem albirar alguna oreneta cuablanca, oreneta vulgar, falciot negre, gralla, colom roquer, pardal comú, pardal xarrec, verdum, gafarró, cardina...

Pierre-Laurent Aimard: tradició i modernitat

Oriol Pérez i Treviño, musicòleg i assagista

A judici de la crítica especialitzada, el músic francès Pierre-Laurent Aimard és un dels pianistes més interessants del panorama internacional. Al marge d'haver contribuït amb importants lectures als repertoris «tradicionals» (per entendre'ns, Bach, Beethoven, Liszt o Debussy), Aimard ha estat compromès d'allò més en la interpretació dels creadors més importants de la segona meitat del segle XX com ho poden ser Karlheinz Stockhausen, Elliot Carter, Pierre Boulez i, especialment, Olivier Messiaen (1908-1992).

Al llarg de la seva carrera, Aimard ha arribat a erigir un autèntic binomi amb l'obra d'aquest darrer compositor; però per aquelles relacions complexes que s'estableixen entre les carreres artístiques i els segells discogràfics, a Aimard li mancava encara per

realitzar un enregistrament de la considerada com una de les obres referencials del creador del *Quartet per a la fi dels temps: el Catalogue d'Oiseaux* (1956-58).

Aquest enregistrament no va realitzar-se fins a l'any passat, gràcies al segell holandès Pentatone en una edició de luxe, que podem escoltar al festival *Nits de Clàssica* en un concert que, sense gaire marge d'error, farà història dins els annals de la vida musical gironina.

Aproximar-se al *Catalogue d'Oiseaux* no és fer-ho tan sols a una obra sorgida d'un compendi de diferents cants d'ocells, provinents d'una suposada tasca ornitològica de recol·lecció realitzada pel mateix Messiaen i que va eixamplar amb ajut del naturalista Jacques Delamain (1874-1953), que es trobava en el seu darrer any de vida. Gràcies a

les recerques d'acadèmics com Robert Fallon i Peter Hill sabem com, en realitat, Messiaen va utilitzar enregistraments discogràfics comercials (de 78 rpm) de cants d'ocells que, posteriorment, va emprar per a la composició d'una obra que, certament, hauriem d'entendre més aviat com una invitació a la contemplació que no pas al reconeixement mimètic i detallat dels esmentats cants de les aus.

Aquesta invitació a la contemplació d'arrel franciscana —en la seva dimensió d'acostament a la natura en tota la seva plenitud i revelació divines— ve donada pel reclam que se'ns fa, en el transcurs de l'audició, de dos importants paràmetres auditius: el temps i l'atenció activa. Amb permís de l'òpera *Saint François d'Assise* (1983), el *Catalogue d'Oiseaux* és l'obra de més durada de

Messiaen. Però al mateix temps, i gràcies a la construcció musical, ens trobem immersos en una nova dimensió de l'obra gràcies a una altra invitació implícita: aprofundir en el temps de l'«ara i aquí» de l'audició.

Res millor per immersir-nos en l'audició d'aquesta obra de Messiaen com intentar escoltar-la amb una seriositat idèntica a la del nen quan juga amb la sorra a la platja. Abandonar-nos a una sort que, entre extàtica i contemplativa, ens ha de poder permetre anar molt més enllà del rerefons teològic o numerològic, que tant agrada de citar als hermeneutes d'aquesta obra, per assolir un nou espai on poder prendre consciència que en el cant dels ocells s'hi troba, en efecte, la «llengua materna de Déu».



PIERRE - LAURENT AIMARD

Aclamat com una figura clau en la música del nostre temps, i intèrpret significatiu del repertori per a piano, Pierre-Laurent Aimard té una carrera professional reconeguda internacionalment. Visionari musical i artista pioner per la visió que ofereix en les seves interpretacions, va ser guardonat amb el prestigiós *International Ernst von Siemens Music Prize* l'any 2017 en reconeixement a una vida dedicada al servei de la música.

Aimard actua arreu del món cada temporada, al costat de grans orquestres i amb directors de la talla d'Esa-Pekka Salonen, Peter Eötvös, Sir Simon Rattle i Vladimir Jurowski. L'han convidat a dirigir i actuar com a músic resident en projectes al Carnegie Hall, el Lincoln Center de Nova York, la Konzerthaus de Vienna, la Philharmonie de Berlín, l'Alte Oper de Frankfurt, el Lucerne Festival, Mozarteum Salzburg, la Cité de la Musique a París, el Tanglewood Festival i el

Southbank Centre de Londres. Aimard va ser el Director Artístic de l'Aldeburgh Festival del 2009 fins al 2016; en la seva darrera temporada destaca la seva actuació amb el *Catalogue d'oiseaux* de Messiaen, amb concerts programats des de l'alba fins a mitjanit.

Aquesta temporada, Aimard continua la seva residència de tres anys al Southbank Centre, dedicant un cap de setmana sencer a la música de Stockhausen. Un projecte per celebrar l'evolució del pianisme convencional, i que Aimard també portarà als festivals de Lucerna i Berlin. Com a artista resident al Royal Concertgebouw durant aquesta temporada, Aimard farà una gira amb orquestra a Washington i Nàpols. També és artista resident al Festival Internacional d'Edimburg i al Konzerthaus de Viena. També destaquen recitals a Elbphilharmonie d'Hamburg, al Tchaikovsky Concert Hall de Moscou el *Catalogue d'oiseaux* sencer de Messiaen a Frankfurt, actuacions de les icòniques *Variacions Goldberg* a la Philharmonie de París, Auditorium de Lyon, el Walt

Disney Concert Hall de Los Angeles, i al Palais de les Beux Arts. Una gira dedicada al modernisme clàssic, i centrada en l'estrena als Estats Units de l'obra *Keyboard Engine* de Sir Harrison Birtwistle, composta especialment per als pianistes Aimard i Stefanovich, que actuaran en duet al Carnegie Hall i a Chicago. Amb orquestra actuarà al Teatro alla Scala amb l'Orchestra Sinfonica Nazionale della Rai, San Francisco Symphony, Orchestre de la Suisse Romande, Tonhalle Orchester Zürich, Czech Philharmonic Orchestra, i una gira per Alemanya i Bèlgica amb la Chamber Orchestra of Europe, són alguns dels seus compromisos.

Nascut a Lió l'any 1957, Pierre-Laurent Aimard va estudiar al Conservatori de París amb Yvonne Loriod i a Londres amb Maria Curcio. Al llarg de la seva carrera ha estat guardonat amb el primer al Messiaen Competition, l'any 1973 amb només 16 anys, i tres anys més tard va ser nomenat per Pierre Boulez primer pianista solista de l'Ensemble Intercontemporain. Aimard col·laborat de manera

molt propera amb molts compositors com Ligeti, Kurtág, Stockhausen, Carter, Boulez i George Benjamin. Recentment ha estrenat mundialment el concert per a piano *Responses* de Harrison Birtwistle; *Sweet disorder and the carefully careless*, així com l'obra *Epigrams* d'Elliot Carter per a piano, violí i violoncel. A través de la seva càtedra a la Hochschule Köln i les nombroses conferències i tallers arreu del món aporta i transmet una inspiradora i personal llum a la música de tots els períodes.

Durant la temporada de 2008/09, Aimard va ser Professor Associat al College de France, a París, i és membre de la Bayerische Akademie der Schönen Künste. Va ser guardonat per la Royal Philharmonic Society la primavera del 2005, i músic de l'any per la Musical America el 2007. L'any 2015 posa en marxa un recurs en línia centrat en l'actuació i ensenyament de la música per a piano de Ligeti, amb vídeos de classes magistrals i concerts en col·laboració amb Klavier-Festival Ruhr (www.explorescore.org).

Pierre-Laurent ha realitzat nombrosos enregistraments amb gran èxit de crítica. Al 2017 signa en exclusiva per a Pentatone Records. La primera gravació del *Catalogue d'oiseaux* sencer, publicat la primavera del 2018, va ser aclamat mundialment per l'audiència i la crítica especialitzada, rebent múltiples reconeixements com el prestigiós premi de la crítica musical alemany *Preis der deutsche Schallplattenkritik*. La seva recent gravació d'Elliott Carter va ser guardonada l'any 2018 amb el Premi del jurat, de la BBC Music Magazine. Pierre-Laurent ha rebut un *Grammy* per l'enregistrament de *Concord Sonata and Songs* d'Ives i també el Schallplattenkritik Honorary Prize d'Alemanya l'any 2009.

El seu enregistrament amb obres de Murail i Benjamin amb la Bayerischer Rundfunk va guanyar l'any 2017 el premi *Gramophone* en la categoria de música contemporània.

Biografia a cura de **Mariona Martí**

Sabies que...

Pere Andreu Jariod, divulgador musical

... Yvonne Loriod va ser la gran divulgadora de l'obra de Messiaen?

La gran pianista i pedagoga musical, que acabaria convertint-se en la seva segona dona, va estrenar tota l'obra pianística del compositor. Messiaen deia d'ella que era *"una pianista única, sublim i brillant, l'existència de la qual transformava no només la meua manera d'escriure per a piano, sinó també el meu estil, la meua visió del món i la manera de pensar"*.

...Messiaen va ser dels músics que més es va interessar per les Ones Martenot?

Aquest instrument electrònic, inventat per Maurice Martenot l'any 1928, va ser emprat per Messiaen en diverses composicions seves, com ara la *Simfonia Turangalila* o l'òpera *Sant Francesc d'Assís*, entre d'altres. A més, el músic francès va tenir un lligam familiar amb les Ones Martenot. La seva cunyada, Jeanne Loriod, va ser una de les millors intèrprets d'aquest instrument.

... als Estats Units hi ha una muntanya dedicada al músic francès?

Mentre preparava una obra d'encàrrec, per a celebrar els 200 anys de la Declaració d'Independència dels Estats Units, Messiaen va visitar el Bryce Canyon, a l'estat de Utah. Aquell paisatge rocós de colors ataronjats, i el cant dels ocells de la zona, van inspirar-lo definitivament per a crear l'obra orquestral *Des Canyons aux étoiles...* (*Dels canons a les estrelles...*). Poc després de

l'estrena i com agraïment, les autoritats de Utah van decidir batejar una de les seves muntanyes amb el nom del músic, el Mount Messiaen.

... Messiaen va agrair fervorosament a Toldrà l'estrena d'una de les seves obres?

Va ser per carta, setmanes després de la primera audició de les seves *3 Tôlas*, al Palau de la Música Catalana, en un concert a càrrec de l'Orquestra Municipal de Barcelona, dirigida per Eduard Toldrà. *"Vostè m'ha interpretat amb amor i això és justament allò que necessitaven els Tôlas, que són uns cants d'amor. Gràcies de tot cor. No oblidaré mai el dia del nostre encontre, quedarà a la meua memòria com un dia assenyalat, com el record d'una gran joia artística"*, digué Messiaen.

... són molts els compositors que han escrit peces inspirant-se en els ocells?

Aquí en van algunes. Janequin va imitar el cant dels ocells amb les veus a *Le Chant des Oiseaux*. Vivaldi té un concert per a flauta anomenat *Il Gardellino (La cadenera)*. Respighi va escriure *Gli Uccelli (Els ocells)* per a l'orquestra. Stravinsky va titular *L'ocell de foc* a un dels seus ballets. Vaughan Williams és l'autor de *The Lark Ascending (L'ascensió de l'alosa)*, per a violí i orquestra. Un dels casos més curiosos, però, és el de Rautavaara, compositor finlandès que va arribar a compondre un concert per a ocells i orquestra titulat *Cantus Arcticus*.

Recomanacions

Pere Andreu Jariod, divulgador musical

MESSIAEN: CATALOGUE D'OISEAUX

Pierre-Laurent Aimard (piano)
CD PENTATONE (2018)

BACH: THE WELL-TEMPERED CLAVIER I i II

Pierre-Laurent Aimard (piano)
CD DEUTSCHE GRAMMOPHON (2014)

DEBUSSY: PRÉLUDES BOOKS 1 & 2

Pierre-Laurent Aimard (piano)
CD DEUTSCHE GRAMMOPHON (2012)

HOMMAGE À MESSIAEN

Pierre-Laurent Aimard (piano)
CD DEUTSCHE GRAMMOPHON (2008)

THE COMPLETE VÉGA RECORDINGS 1956-1963

Obres de Messiaen, Chopin, Albéniz, Schumann, Stravinski...
Yvonne Loriod (piano)
13 CD's DECCA RECORDS FRANCE (2019)

OLIVIER MESSIAEN: LA LITURGIE DE CRISTAL

Documental d'Olivier Mille
DVD IDÉALE AUDIENCE INTERNATIONAL (2007)

WEB DE PIERRE-LAURENT AIMARD

pierrelaurentaimard.com

ENTREVISTA A PIERRE-LAURENT AIMARD (CATALUNYA MÚSICA, 2015)

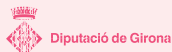
bit.ly/2WUyYvk

festival NITS DE CLÀSSICA

FUNDACIÓ AUDITORI PALAU DE CONGRESSOS GIRONA

Girona
Cultura
Festivals

PATRONS



MECENES



LA VANGUARDIA

AMB EL SUPORT DE

Cat **Música**



md'A Museu d'Art de Girona

MITJANS COL·LABORADORS



EL PUNT AVUI



SEIZ Radio Girona

Diem de Girona

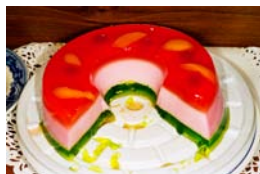
Propers concerts



Divendres 12 de juliol
20.30h

Claustre Monestir
Sant Daniel
Preu: 15 €

ALEXEY ZUEV
PIANO



Diumenge 14 de juliol
20h

Catedral de Girona
Preu: 12€

**MUSICA
RESERVATA
DE BARCELONA**

Més informació: www.auditorigirona.org/nitsdeclassica · 872 08 07 09

Segueix-nos a:

@NitsdeClassica

#CiutatdeFestivals

AuditoriGirona

#Nits4G

Auditori_gi

AuditorideGirona



NITS 4G

Sou instagramers, tuitaires, bloguers? Veniu a Nits de Clàssica i convertiu-vos en influencer del festival. Envieu un correu a info@auditorigirona.org i aconsegiu l'acreditació. Us reservem una zona especial per a vosaltres. Places limitades.